

La política a totes les mans

Aquest assaig tracta àmpliament la política i confereix un breu passatge per rescabalar alguns conceptes clau.

Abans de res, però, cal tenir ben en compte que hom pot sentir-se aliè als esquemes que algú altre pensa (o creu), i la impossibilitat d'integrar totes les disciplines/doctrines/ etc. Per tant, les idees que mostrarem són relatives i parcials.

Donat que els (grups) humans, contínuament, experimenten canvis com a conseqüència d'algun procés dut a terme en un camp exogen al seu domini, és inevitable estudiar i tractar els ciutadans-subjectes, i llurs relacions, com membres d'una (no única) col·lectivitat.

A la pràctica, concepcionalitzar la “política” comporta codificar càrregues d'identificació d'un “nosaltres”, que alhora subjecta i diferencia el “jo”. I, per tant, molt en el fons tot això té a veure amb l'exercitació d'influències interpretatives, que permetin albirar perspectives que incloguin dimensions als plans immediats.

Per mirar d'entendre els mitjans, les eines, les lògiques, les fórmules i els funcionaments que afermen el poder, cal ser ben conscients que: tothom està sotmès a coneixements, bagatges, recorreguts i inèrcies de partida. Alhora que, resta subjectat a dinàmiques, situacions i activitats de poder local, emergides a les col·lectivitats més comunitàries*. I la suma, de tot això plegat; determina una *marca* a l'hora d'entendre, comprendre i estructurar el poder.

Des d'un primer instant, descriure les activitats relacionades amb la gestió dels afers públics -enteses com a funcionaments concrets de l'aparell governamental i la forma com els organismes del poder es relacionen amb els individus-, suposa l'anàlisi detallada del comportament dels governants, i dels governats, als processos d'elecció i decisió.

Tot això, implica analitzar les relacions de poder i de govern; senyalant diferents comportaments de les societats, (des)cobrint l'activitat subjacent, i mirar de mesurar i calibrar la legitimació de l'autoritat, i la justificació de la (des)obediència de la resta del grup.

Seguint la lògica de tot aquest cos argumentatiu, com antropòlegs focalizem una col·lectivitat -entesa com a grup d'individus amb sentit grupal de pertinença- i establim una nomenclatura; que glossi la gestió de la diversitat interna, i que expliqui la seva reacció -genuïna- enfront d'estímul *uniformitzants*.

Efectivament, als sistemes comunitaris hi tenen efecte dues índoles d'influència: en primer terme, les del model cultural (entès com l'efecte normatiu que ordena les relacions entre les persones -i que constitueix les *regles de joc*-); i la seva pràctica, que se'n deriva de la flexibilització i l'adaptació a situacions particulars **. I en segon terme, la dels mites i les costums. Entenent els mites com a relats i narratives dogmàtiques, amb un rera fons moral on s'hi troben preceptes excel·lents i regles de conducta per mantenir i/o justificar l'ordre de la realitat i la societat; i les costums com a lleis, regles i maneres de fer no escrites, que fonamenten la vida i el tipus d'una societat.

La nostra proposta, doncs, és fer una presentació de models de relació que esdeveninguin una referència, als patrons d'assemblatge i en la integració del passat i el present. Especialment, quan operen en allò que entenem com *l'argamassa cultural* de les societats, i que s'anomena, s'interpreta, i es coneix, a través de les tradicions, secularitzacions, pòsits, sediments culturals, etc

* De tipologia variada, aquestes componen un ampli aspectre que abarca la família, el barri, l'ètnia, la comunitat lingüística, el grup religiós, etcètera

** En sentit ampli, característiques orogràfiques, demogràfiques i econòmiques.

Tradicionalment, els processos històrics s'han regit per un principi jeràrquic que, alhora, s'ha pressupost per la vida social: els grups humans s'estructuren entorn organitzacions *** amb una tendència *natural* a expansionar-se, i totes elles, amb l'interés comú (no sempre compartit) de captar recursos i materials més enllà de les seves fronteres. I, en efecte, la gran majoria de vegades, l'expansió ha esdevingut essencial en la reproducció i supervivència dels grups.

Segons aquesta visió, tot aquest procés causa un traspàs de poder, la direcció del qual parteix d'una unitat comunitària, cap a una estructura més complexa. Que en conseqüència, dóna origen a un centre polític *unificador*. És a dir, un òrgan que promulga i recomana directrius, que hauran de ser trameses per *agents delegats*. La qual cosa, tal vegada sofistica, encara més, l'estructura formal del poder; ja que, independentment de l'època, ambdós paradigmes -agents i ordenament-, en principi, se sostenen en funció dels subgrups i a l'acceptació de llurs substrats.

En conclusió, tan a nivell general com a nivell local, el (dis)funcionament del marc normatiu esdevé vertebrador dels estats vigents i llurs relacions. I d'ell en depèn (legítimament o no) la representativitat, proporcionalitat, i grau d'identificació, de les estructures socials compartides.

*** imperis, estats, mercats...